

De Apostolis alius sermo.

Relictis omnibus secuti
sunt eū. **Lud. v.** Ista vba dicta
sunt de aplis. q̄ oīa p̄p̄t̄ christū re-
liquerūt. s̄m q̄ etiā dixit beat⁹ **Petr⁹** ad
christū: **Ecce nos reliquim⁹** omīa ⁊ secuti
sumus te. quid ergo erit nob⁹? **Vñ** hic di-
cendū est q̄ septem sunt que nos inducere
debēt ad relinquendū omīa. **Istū sermo-**
nem q̄re supra. **xciiij. A.**

De vno martyre. Ser. CLII. Q̄
crux spūalis d̄z quattuor h̄e.

Quis vult

S venire post me abneget semet-
ipsū ⁊c. **Matth. xvi.** **Marc⁹**
vij. Lud. ix. In istis verbis vult christus
q̄ ipsū sequam⁹. ⁊ crucē tollam⁹. ⁊ post ipsū
illaz bainlemus. **Sicut** sanct⁹ martyr. **R.**
Qui⁹ festū hodie colim⁹. **Pro** q̄ sciendū
q̄ duplex ē crux. **Vñ** lignea ⁊ materialis.
q̄ est bainlāda vt crux **Petri** et **Andree** ⁊
christi. **Alia** est spūalis de qua dicit apls
Gal. v. Qui christi sūt carnē suaz crucifi-
xerunt cū vitijs ⁊ p̄cupiscētijs. **Vñ** duob⁹
modis seq̄mur christū vt crucē post ipsum
portem⁹. **Aut** scz mortē p̄ eo tolerādo. aut
carnē cū vitijs ⁊ p̄cupiscētijs crucifigēdo.
Primo mō seq̄m⁹ eū oēs martyres. qui
mortē tēporalē p̄p̄t̄ christū sustinēt. **Secūdo**
seq̄m⁹ eū oēs electi ⁊ deuoti. **Abi** ḡi mor-
te inuenit primā saluat. **Sic** vbi scdam.
s̄ vbi neutā dānat. **Cū** aut̄ primo modo
mereri nō possum⁹. scz sustinēdo mortem
p̄ christo. saltē sequamur tūc ipsū scdo mō
Quō ergo exēplo christi crucez accipe de-
beam⁹? **Intueamur** modū passiōis eius.
Fuit enī crucifig⁹ et clauis ligatus a parte
inferiori. a sinistra ⁊ a dextra. s̄ nō a parte
superiori. **Simili** forma ⁊ nos crucē tollere
debem⁹. **Cui⁹** infima ps ē p̄t̄mpt⁹ mūdi.
q̄ sicut terrā calcamus cū pedibus. sic ista
terrena ⁊ mundum cōtemnere debemus.
Donemur aut̄ ad s̄. si p̄siderem⁹ q̄ nemo
pōt habere amicitiam dei ⁊ mundi simul.
Deliberet ergo secum vnusquisq̄ qd sibi
magis expedit. an scz diligere deum. an

mundum. **Vñ. i. Job. ij.** Nolite diligere
mundū neq̄ ea q̄ in eo sūt. si quis diligit
mūdi nō ē charitas patris in eo. **Igitur** q̄
s̄p̄ceptū dei p̄temnit ⁊ mūdi diligit ini-
micus dei cōstituitur. **Iaco. iij.** Amicitia
hui⁹ mūdi inimica ē deo. **Sic** enī q̄s odit
inimicū suū. ita dñs mūdi. **Causa** autē
hui⁹ inimicitie est. q̄ mūdi multos ho-
mines trahit a deo p̄ illa tria vitia. per su-
perbiā. auariciā. ⁊ luxuriā. quoz vitiōz
iam totus mūdi ē plenus. **Vñ. i. Job. ij.**
Omne quod ē in mūdo. aut ē p̄cupiscētia
carnis. aut p̄cupiscētia oculoz. aut super-
bia vite. **Et** vere mūdi nō ē diligendus.
s̄ potius multū odiendus p̄pter suaz ma-
gnam infidelitatē. **Sicut** bene figuratum
est in **Samsone** de quo dī in li. **Judicum**
q̄ ipse amauit **Dalilam** q̄ meretrix fuit.
Et **Ioseph⁹** dicit q̄ intantū dilexit eā. q̄
ab amore eius euelli nō poterat. et cum in
gremio eius dormiret absceidit ei crines et
tradidit eū suis hostib⁹ q̄ eruerunt ei ocu-
los ⁊ vinctum miserūt in carcerē. **Dalila**
meretrix ē mūdi omni meretrice instabi-
lior. **Samson** est quilibet homo q̄ a **Da-**
lila. id ē. mūdo decipit. **Licet** enī multa
mala ostēdat ei ⁊ multa p̄traria in amissi-
one rez. in morte filioz ⁊ alioz amicorū et
corporis egritudine. ⁊ plurib⁹ alijs aduer-
sitatibus. tñ ab eius amore non pōt euelli
sed in gremio eius obdormit. vnde ei tota
mente adheret. **Et tunc** **Dalila** ei crines
absceidit. id ē. spū sancti gratiā tollit. ⁊ in
morte eū a se abiciendo tradit eum hosti-
bus. id ē. dēmonibus q̄ eruant ei oculos.
id ē. visionem dei. **De** cetero enī letus nūq̄
deū videbit. **Et** in carcerē pertrahunt. id
est. ad infernum. et ad molem eū statuunt
id est. ad multiplices pēnas inferni. vbi
de cetero nunq̄ quiescit. **Et** licet mūdi ni-
mis sit infidelis. tamē p̄pter modicū gau-
diū ⁊ delectationes nimis breues multos
habet amatores. **Sz** isti q̄ crucem christi
portare volūt. debēt cōtemnere tam pua
⁊ momētanea gaudia mūdi. vt ad magna
⁊ eterna p̄tingere mereant. **Et** vt s̄ meli⁹
fieri poterit quilibet debet apponere clauum
pedibus suis. i. affectionib⁹. **Clau⁹** iste est

Bermo

timor gehennę. qđ inferi⁹ ē clau⁹ iste lōg⁹ z
valid⁹. Valid⁹ qđ valida sūt gebēne tor/
menta. Lōgus ē qđ nimis diuturna. Vñ
valde vtile ē cū diabol⁹ hōi peccatū psu/
lit pēnas qđ pētm psequūt recogitare. **De**
qđo pēnis. qđe añ ser. cxxv. B. Itēz sa-
endū qđ si pēpserim⁹ mūdū. B. cognoscere
possumus p tria. Primo si mores mundi
sint nob molesti z displicibiles et cōtrarij
z si ipsū vel ipsi⁹ mores fugim⁹. Secdo si ē
nob gñe. z qđ pēna ei⁹ gaudium. z ludos
videre. Tertio si inuite audimus rumores
qđ de eo dicūt. z habem⁹ tediū loqui d mū/
danis. nisi in quantum necessitas requirit
Vñ facere debem⁹ sicut serpens qđ qñ au/
dit vocē incantantis. statim replet vnam
aurē cū cauda. z aliā cū terra. sic z nos co/
gitando. scz de instabilitate z infidelitate
mūdi. z cum cauda ei⁹. i. cū morte pēna et
remuneratione pēnosa mundi qđ rependit
sibi seruiētib⁹. **Quo ad scdm sciēdū qđ**
diligere mūdū multū pīculosū ē. P. Primo
qđ charitatem dei extinguit. i. **Joh. ij.** Si
qđ diligit mūdū nō est charitas dei pa/
tris i eo. Secdo qđ sicut dei dilectio ē fons
oīz bonoz z virtutū. ita dilectio mundi
oīz vitioz. Vñ **Greg⁹.** Dilce homo nō
diligere mūdū vt diligas deū. Auerte vt
cōuertaris. funde vt implearis. Tertio qđ
inimic⁹ dei cōstituit. **Eni Jaco. iij.** Ami/
cicia huius mūdi. inimica ē deo. Quarto
qđ seruum diaboli facit. **Apłs.** Si adhuc
mūdo placerem seru⁹ chulsi nō essem. Et
Matth. vi. Nemo pōt duobz dñis serui/
re. Vñ etiā **Abysso. sup Matib⁹.** O qđ
miserimus ē mūdus. et miseri qui eum se/
quunt⁹. Semp enī homīes mundi opa ex/
cluserūt a vita. Itē sciēdū qđ si amor mū/
di intantuz excrecit in boīe qđ pponatur
amore dei vel vite eterne. vel si redūdat i
iniuriā qđ tollit charitatē chulsi z primi. ē
peccatū mortale. Si tñ citra hos limites
sistat potest esse veniale. **Secda ps cru-**
cis ē brachiū sinistrę qđ significat patiētā
i aduersis. qđ sicut sinistra manus fert dy-
pēū sup quē iacula vel icē recipim⁹ ne ad
mortē vulneremur. ita p patiētā iā ad-
uersa oīa excipe debem⁹. ne p cruciat⁹ tri-

bulationū et impatiētia eternaliter mori/
amur. Quot enī aduersa nob accidunt i
damnis rez vel tribulationibz corpis. tot
iaculorū icē veniūt sup nos. Sine aduer/
sis enī esse nō possum⁹. iter summā pacē z
summā afflictionē pstituti sum⁹. i. inter ce/
lum z infernū. B. viciniore localiter sum⁹
in inferno. Ideo patiētia necessaria ē nob
vt dicit apłs. Oportet nos pati velimus
nolumus. si patiēter multum meremur. qđ
patientia auget meritum. B. si impatienter
ēque bene oportet nos pati. z nihilomin⁹
perdimus meritū z labores nostros. Sic
ergo patiētia est scriniū thesauri nostri. qđ
sicut in impatientia perdimus animas no/
stras. sic e contrario in patientia nostra pos/
sidemus animas nostras. **Unde legi⁹ T**
qđ quedam virgo multum erat deuota. B.
impatientissima i omnibus quę sibi acci/
derant. erat valde casta et mūda. pāpes
multum dilexit. libenter multū orauit z ie/
iunauit. Quadam vice venit angelus dñi
dicens ei. multum fideliter laboras z oras
p eternis gaudijs possidendis. sed ea pos/
sidere non potes propter tam magnā im/
patientiā p quā perdes omnia bona opa
tua. Tunc virgo dixit angelo. ora pro me
vt mibi detur a deo patientia. Tandem
ipsa facta ē tam patiens qđ aliq quodā mo/
do admirabant⁹ de eius patiētia. z sic cum
hac meruit gaudia celi. **Unde multum**
homo debet studere patientiaz diligere. qđ
valde necessaria ē ad salutē. Vt autē illa
pmaneat. tunc debet apponere vnū clauū
ferreū. Clauus ē pēna purgatorij. qđ nul-
lum malū impunitum. z qđ hic non purga-
bitur p tribulationē. purgabit⁹ grauissime
in purgatorio. Aug⁹. Qui in aliud seculū
distulerit fructū puerfionis prius purga-
bitur igne purgationis. Hic ignis et si nō
sit eternus. miro tñ mō grauis z calidus ē
supat enī omēz pēnā quā i hac vita vnqđ
homo passus ē. vñ i hac vita pati pōt. Ac
gitur enī qđ fuit qđaz magister i theologia
natione anglicus qđ dixit se vidisse quēdaz
qđ dicebat fuisse in purgatorio beati Pa-
tricij. qđ de nullo quod delectabile erat in
mūdo potuit gaudere. z sibi omīa mundi

delectabilia amara videbant. et idē inter
 hoīes viuens tanq̃ mortuus apparebat.
 Itē aliud legitur exemplū q̃ q̃dā mulier
 reuocata de purgatorio ad cōplendā pē-
 nitētiā in hoc seculo intantū se affligebat
 sic q̃ habitauit ī cauernis 7 ī nīne et glacie
 7 igni se inuoluebat. Cū autē q̃reret ab ea
 q̃re tam ferociter sese affligeret: Rēdit q̃
 omnes iste p̃ntes pēne nīl eēnt respectu
 illaz pēnaz q̃ sunt in purgatorio. **Ter-**
tia ps crucis est brachium dext̃e per hoc
 significat exercitium corporis. i. opera bona.
 Dextra enī man⁹ ad q̃libet opera ē aptior
 7 p̃rior q̃ sinistra. Non debet ergo eē di-
 es in q̃ homo corpus suū in bonis opibus
 nō exerceat. Est enim corpus nost̃ terra
 optima si exerceat. nō sicut ista nostra terra
 q̃ diu 7 sepe et multis modis elaborata p̃
 annū vix semel vna die p̃ fruct⁹ p̃fert. S̃
 p̃ corpus possum⁹ quotidie fruct⁹ p̃ferre.
 quos angeli deo offerūt. 8 q̃bus de⁹ mul-
 tum gaudet 7 placat. 7 quibus nos valde
 vitabimur. Ideo dicit sapiēs Diligenter
 exerce agrum tuū. Uñ etiā p̃s. **L**abores
 manū tuaz q̃ māducabis beatus es 2c.
 Vnde sciendum q̃ feruenter 7 diligenter
 operari debemus. 7 non ita pigre 7 tarde
 sicut vsq̃ huc fecimus. S̃ studiose et sollici-
 te facere exercētes omnes vires tam cor-
 poris q̃ anime in bonis operibus 7 serui-
 tio dei. q̃ ad hoc creati sumus vt deo fi-
 deliter seruiamus. Tu enī nō libenter ha-
 bes pigros 7 somnolētos famulos ac diu
 dormientes qui tibi seruiant pro modico
 precio corporali: Multominus deus nō
 vult p̃mīum eternū pigris et somnolentis
 dare. Leo papa: Nō dormiētib⁹ p̃uenit
 regnum celorum. nec ocio nec desidīa tor-
 pentibus beatitudo eternitatis ingeritur.
 Vnde sciendū q̃ p̃ tp̃alibus laborandū
 ē sine magna sollicitudine et cura inordi-
 nata. sed p̃ eternis debemus laborare cūz
 omni sollicitudine qua possumus. Hoc
 docuit christus. 7 fecit. q̃d p̃t̃. q̃ feruenter
 p̃ salute nostra laborauit. xxiiij. annis vi-
 gilādo. orādo. p̃dicādo. 7 seipsum multi-
 pliciter fatigādo. p̃s. In laborib⁹ a inue-
 nite mea 2c. Vnde libet̃ debem⁹ mane

surgere 7 incipe feruēt̃ opari. **N**az aues
 incipiūt de mane ante ortū solis cātare et
 deū laudare. Uñ Ambro. de offic. Quis
 christianus nō erubescat mane surgere cū
 minutissime aues solēni deuotione ortum
 diei p̃ueniūt. Uñ Ang⁹. Indecens est q̃
 sol christianū inueniat ī lecto. Si enī loq̃
 posset. diceret. surge piger. ego iā pambu-
 lauī spaciū terre. Uñ Bern. Homo pi-
 ger 7 somnolētus ē q̃si imago mortis. Et
 tales somnolenti d̃ mane diu dormiētes.
 claudūt fenestras. 7 pannū pendūt an lu-
 cem. Ergo sicut h̃ diligunt tenebras. sic et
 post hac ī eternas tenebras abijcient. Im-
 dictū christi. vt habet. **Matth. xxv.** Eici-
 te eū ī tenebras exteriores. ibi erit fletus 7
 stridor dentiū. Tales pigri attendere de-
 berēt q̃ si octo dies cōtinue in molli lecto
 bñ p̃parato deberēt iacere. tediū haberēt.
 quid tunc fiet cū ī igne infernali. 7 ī p̃fūdo
 inferni. vbi eternaliter iacebūt 7 ardebūt.
 Ergo debemus nunc p̃ tpe gr̃e esse feruē-
 tes ī operibus bonis. et vt plenerem⁹ tunc
 apponere debem⁹ clauū. 7 iste clau⁹ est co-
 gitare gaudia nobis in celesti gl̃ia p̃mis-
 sa. Aug⁹. Si labor terret merces inuitat.
 Dico. Nullus labor dur⁹. nullum tem-
 pus longū videri debet. quo gl̃ia eterni-
 tatis acquirit̃. Nā ibi habemus gaudia
 multa. 7 fercula multa. magna. dulcia. et
 p̃ciosa. Et d̃ ista materia gr̃e ante sermo-
 ne. liij. **P. Quarta** ps crucis ē reclina-
 toriū capitis iesu christi. Per reclinatoriū
 illud significat charitas quā hō debet h̃re
 ad deū. vt sicut de⁹ se reclinauit ad nos p̃
 charitatē. sic 7 nos ecōuerso ad ipsū. Ita
 nō debet habere clauū. q̃ dilectio nostra
 ad ipsum debet eē libera. q̃ iure multis d̃
 causis est a nobis diligēdus. Et has cau-
 sas gr̃e ante sermone. cxix. **P.**

De martyrib⁹. Sermo. CLIII.
Quō opari bona 7 pati tribula-
tiōes p̃pter deū nō erit graue.

Tabunt iusti
 ī magna p̃stātia 2c. Sap. v.
 Sciendū q̃ in hūc mundum
 n̄ 3

Bermo

positi sumus. vt opari et meritū cumulare
debeam? p opationē quā facimus et tri-
bulationē quā patimur. **U**t aut oīa opa
nob fiant leuia. scz de mane surgere. vigila-
re. ieiunare. orare. genu flectere. sistr et tribu-
lationes pati. s. infirmitates corporis vel p-
secutiones malorum. et tribulationes qual-
cūqz sustinere. oportet vt iste nob dulces
fiat. et vt in eisde patientiā seruemus. sicut
illi sancti martyres. **Q**uorū hodie festū
celebramus. **T**unc nob qttuor sūt attē-
denda q nos debēt inducere ad laboran-
dū. et aduersitates sustinendū libenter. ppe-
deū. **P**rimū ē breuitas pntis vite. qz
oīa cito finiunt cū morte. **J**aco. iij. **Q**ue
ē vita nra nisi vapor ad modicū parens?
Un etiam cōpar vto. **J**ob. vij. **M**emē-
to mei qz vctus ē vita mea. **E**rgo si sollici-
te cōsideras hoc. tūc nihil graue erit qd
agere vel qdquid pati te oporteat. qz totū
in morte finit. et mors cito appropinquat.
Bern. **Q**uid i rebus humanis certi? mor-
te. et quid hora mortis incerti? inuenitur?
Breg. **S**up **E**zech. **E**tenī nob p ditor no-
ster diē mortis incognitū esse voluit. vt dū
semp ignorat. semp pimus esse credatur.
Et tāto qz seruētiō sit i opatiōe. quanto
incertior ē d euocatiōe. **E**t p sideratio bre-
uitatis vite nostre nō solū inducit ad bo-
num opandū. sed etiā reducit a malo per-
petrando. **A**ug. **N**ihil sic renocat a pctō
sicut frequens mortis meditatio. **B**reg.
Memēto diem mortis tue et nō peccabis.
Qui se quotidie recordat esse mortuū cō-
tēnit pntia et ad futura festinat. **C**ōsidera
ergo qn i morte iacebis. qd tunc pderit si
habuisses fortunam **A**lexandri. potētiam
Augusti. pulcritudine. **A**bsalonis. lōgi-
tudine. **A**de. sapiētia **S**alomonis. cūz ex
bis omib? nihil tecū feras nisi tātūmodo
bona et mala q fecisti. **A**pod. xij. **O**pera
enī illoz sequunt illos. **A**ug. in ser. **A**daz
si adhuc viueret et hodie moreretur. qd illi
vite longitudo pfuisset? **C**ōsidera etiā si
iam mori deberes qd tibi noceret q adeo
infortunat? fuisses sicut **J**ob q multa in-
fortunia sustinuit. i rebus. i filiis. et pprio
corpe. **S**i infirmus et pauper vt **L**azar?

q iacebat ante ianuam diuitis plenus vl-
ceribus cupiens saturari de micis q cade-
bant de mēsa ipsius diuitis. **P**atens et
mitis vt **M**oyles. castus vt **J**oseph. tri-
bulat? in omnib? vt christus et maria. **E**t
si tot bona fecisses vt beatus **N**icolaus et
Martinus qd tibi noceret. si angeli aiā
tuā reuerenter suscipient. gaudenter deda-
cerent. et dñs p omib? actionib? et tribula-
tionib? eternā vitā redderet. **I**deo dum
tps hic habem? opemur bonū. et sustine-
amus libeter et patiēter tribulationes. in-
firmitates. paupertates. et p eisde operibus
et tribulationib? pmiū nostrū augmētet
in celo. **Q**uā corp? ad h nobis a deo datus
ē. vt ei seruiam? operādo bona et sustinen-
do mala et aduersa patiēter. vt sic psumā-
mus corp? et vires corporis in seruicio christi
qz oportet corp? nostrū cōsumi et a vermib?
corrodi. **N**am vitz vnū (quod ē vas fra-
gile diutius seruaret qz qz suū corp?). **E**t
in morte perdit homo oēs delicias corpo-
ris. diuitias et honores. **U**n **A**ug. **S**ic
gras nostra. sic actus nostri. et sic miseria
nostra. et sic felicitas nostra. sic honores. sic
totū transit. verbū aut dñi iū eternū per-
manet. **U**n etia dicit **S**alomon. **O**mnia
sunt vanitas. **S**ecundū est p sidera-
tio laboris et passionis christi. qd p te p-
laborauit in terra. **B**reg. **S**i passio chri-
sti ad me redit. zc. **S**i rex magnā trācē
p me portaret. nō mihi graue esse deberet
si p eo festucā portarem; **E**cce rex celi et
terre p me portauit magnā trabem. scz
crucem. imo et spineā coronā. et quō ego
parū laborē vel passionem p eo nō susti-
nebo? **U**nde si graue ē tibi mane surgere
et vigilare. cogita quō christ? sepi p te per-
noctauit i orationib?. **S**i gūe est tibi iei-
nare. cogita quō christ? ieiunauit in cruce
i die pasceus. **D**e q ieiunio dic ps. **D**e-
derūt i esca meā fel. et i siti mea potauerūt
me aceto zc. **S**i gūe ē tibi dure iacere vel
vestē asperā induere. cogita lectū crucis in
quo christ? expāsus fuit. i quo nō habuit
vbi caput suū reclinaret. **S**istr si ptingit
te pati aliqd. cogita qz christ? multa p te
passus est. **Q**uā si seru? videret dñm suū

propter se multis vulneribus vulneratum merito ipse etiam aliquid pati deberet propter ipsum. Ergo si infirmus es et doles caput cogita dolore capitis christi quoniam cum spinea corona coronatus fuit. Si si doles manus et pedes vel etiam in quocumque membro corporis cogita passionem christi quam sustinuit in suo corpore et in suis membris. Si si sustines persecutiones a malis hominibus qui tibi maledicunt verbis vel verberant verberibus cogita christum qui sustinuisse pro te. **Per. ij.** Cum malediceretur non maledicebat. Similiter si paupertatem vel nuditatem vel frigus vel esuriam sustines cogita hec christum sustinuisse pro te. et erunt omnia opera tibi levia et omnes tribulationes tibi suaves erunt. **Un. Bern.** Quid est quod tibi non suave videtur si collegeris et memoraueris omnes amaritudines saluatoris. **Aug.** in vera religione. Longa vita christi in terris quam pro homine gessit disciplina morum fuit. Omnia bona mundi christus contempsit qui contemnenda docuit et omnia mala sustinuit qui sustinenda precepit ut in illis non quaereret felicitas neque in illis timeretur infelicitas. **Un. Bern.** Christus ostendit tibi manus ut facias qui fecit. latus ut sentias quem sensit. pedes ut ambules quo prexit.

Tertium est consideratio futuri laboris et pene future que pro labore quem hic patimur et tribulationes quas hic sustinemus liberamur a laboribus et penis eternis. de quibus dicit **ps.** Laborabunt in eternum et vineet adhuc in fine. Unde **Greg.** dum labore transitorio terimur a perpetuo labore liberemur. Sed ociosi et pigri et steriles in bonis operibus qui non exercent pedes ad ambulandum in via dei et manus non extendunt ad opera dum bona tales steriles excident sicut arbor infructuosa. De his pigris dicit etiam **Matt. h. xxiij.** Ligatis manibus et pedibus. Similiter pro tribulationes et penalitates quas hic patienter sustinemus liberamur a futuris penis quas nos oporteret sustinere in inferno vel in purgatorio. **Greg.** Misericorditer adhibet deus temporalem severitatem ne eternam inferat ultionem. Ideo hic quibusdam parcat ut eos in perpetuum feriat. Ideo hic ferit non peccando ut in eternum parcat. **Un.**

etiam dominus dicit per sapientem. **Ecd. xix.** Minus pro magno placeat tibi. Nam omnes labores et tribulationes presentes nihil sunt respectu futurorum dolorum et cruciatuum. **Aug.** Nullus cruciatus penarum temporalium potest sempiternis iniquorum cruciatibus comparari. Sed peccator non potest evadere quin opteat eum in futuro puniri aut hic in presenti quod nullum malum impunitum. Et si peccator consideraret fortes et eternas penas inferni leues reputaret labores et pressuras huius mundi. **Un. Isido.** Intende anima quicunque seculi penas quoscunque tormentorum dolores et quascunque dolorum acerbitates et compara hoc totum gehennam et leue est omne quod pateris. **Quartum** est consideratio future mercedis. nam gravis dicta videtur brevis mercenario si in fine diei expectat centum florenos quod tamen parum est respectu eterni premij. **Greg.** Spes in eternitate animum erigit et ideo nulla mala que ex teris tolerat sentit. **Un. Chrys.** Si tempestas nautis si vulnera militibus si frigora agricolis propter premium temporale levia sunt quantum magis debent esse christicolis propter premium eternum. **Un. Isido.** de spiritu bono. Qui vitam future glorie diligenter excogitat mala omnia presentis vite equanimiter portat quoniam ex illius dulcedine huius amaritudinem temperat. **Apl.** Non sunt indignae passionibus huius temporis ad futuram gloriam. Quod miseri sunt illi qui nihil volunt pati pro vita eterna. **Chrys.** Si quotidie opteret nos tormenta sufferre adhuc non erat dignum omne quod triste est modo ut tamen boni tamenque glorie principes haberemur. Insuper quis deberet omnia gaudia omnes delicias corporis omnes divitias et honores huius mundi spernere ut deum in celo videre posset. **Aug.** in libro de libero arbitrio. Tanta est pulcritudo iusticie tanta est iocunditas lucis eterne ut etiam si non liceret in ea amplius manere quam vni diei hora propter hoc solum innumerabiles anni pleni delitiis et etiam confluentia temporalium bonorum recte meritoque contemnuntur. Ex his patet quod miseri sunt illi qui modicas voluptates vel divitias vel honores huius seculi proponunt gaudiis celi. Unde **Bern.** super Cantica. Revera illud verum

Bermo

gaudiū. ⁊ solū. qđ non de creatura. sed de
creatore ꝑcipit. qđ cū possides nemo tol-
lit a te. cui compata ois aliunde iocūditas
inproꝝ est. omnis suauitas dolor est. omne
dulce amarū. omne decoꝝ scđum. omne
aliud qđ delectari possit molestū. Quo-
modo ibi hatebim⁹ gaudia multa ꝑciosa
⁊ dulcia. hoc q̄re ante sermone. liij. p.

**De vno cōfessore. Ser. CLIII.
De iusticia.**

Iustū dedu-
xit dñs ꝑ vias rectas. Sap. x.
Sciendū qđ si volum⁹ salua-
ri. oportet nos iustos inueniri. ꝑs. Hec ꝑor-
ta dñi ⁊ iusti intrabūt ꝑ eū. Sed diceret
qđ ē iusticia. Rñdet fm Bern. in quodā
sermone. qđ iusticia ē virt⁹ vnicuiqꝝ tribu-
ens qđ suū ē. Et iusticiā tenere est honori-
ficū ⁊ multum laudabile. Vñ Aristo. v.
Ethicoꝝ. Pulcherrima virtutū ē iusticia.
ꝑro qđ sciendum qđ q̄libet christia⁹ deo
tenetur tria. et ꝑoximo tria. ⁊ sibiꝑsi tria.
Et sic debet vnicuiqꝝ qđ suū ē reddere
si vult saluari ⁊ iustus inueniri. **Primū**
qđ q̄libet homo tenet⁹ deo ē obedientia
ꝑaz sicut Adam expulsus ē de paradiso
ꝑpter inobedientiā. sic ⁊ intrare debem⁹ ꝑ
obedientiā. Vñ q̄libet tenet⁹ deo seruire
in suis ꝑceptis. q̄ sunt scripta in manibus
⁊ in pedibus hoīz. In pedibus ꝑpter de-
cem articulos pedum. In manibus ꝑpter
decem digitos manū. Ideo scripta sunt
in ꝑdictis ꝑtribus corpis. ad designandū
qđ ꝑcepta diuina debēt regulare in nobis
manū opationem. ne ī operib⁹ nris ꝑtra
diuina ꝑcepta faciam⁹. et dirigere gressus
affectionis. ne ꝑcepta diuina transgredi-
amur. Matth. xix. Si vis ad vitā ingre-
di serua mandata. Et sciendū qđ non
solū deo et ei⁹ ꝑceptis tenemur obedire. s
etiaꝝ ꝑlatis ⁊ ꝑceptis ecclie loco dei. Vñ
Bern. Obedientiā q̄ ꝑbetur maiorib⁹ deo
exhibet. Vnde sciendū qđ qñ sacerdos ⁊
pleban⁹ tūc ꝑcipit tibi ieiunare vel festi-
uare. tūc sic implere debes ac si christ⁹ ꝑ se
tibi ꝑcepisset. Vñ Luc. x. Qui vos audit

me audit. et q̄ vos spernit. me spernit. Hoc
isti nō aduertūt qđ ī dieb⁹ festiuis laborāt.
Cōtra q̄s dñ. Exo. xx. Nō facies ī eo omne
op⁹. Et qđ ꝑtꝝ qđ q̄cunqꝝ sabbatū violant
laborādo. vñ mercantijs itendendo. vel qđ
vecturā in dieb⁹ festiuis exercēt. sicut rusti-
ci qđ qñqꝝ ad quattuor vñ quinqꝝ miliaria
vehunt ī dieb⁹ festiuis. sic qđ non audiunt
missas vel sermonē illo die. Et sili qđ mer-
cimonia vel ꝑ se vel ꝑ alios mittūt ī dieb⁹
festiuis ad nundinas ex mala ꝑsuetudine
ꝑpter lucrū tēporale. Insup qđ sabbatinis
diebus ī nocte nimis diu laborat ⁊c. Isti
omnes grauiter deū offendūt. Et ꝑpterea
sepe puniunt⁹ a deo. scz in reb⁹ tꝑalibus.
ꝑ infortunia. scz qđ captiuant⁹ ⁊c. vel a ra-
ptoribus spoliunt⁹ vel equi eoz ledūt⁹ vel
moriunt⁹. vel dom⁹ eoz igne cōburūt⁹. vel
qđ tēpestas deuastat segetes eoz. vel alia
infortunia talib⁹ aliquādo accidunt. sic qđ
depauperant⁹. Etia multotiēs puniunt⁹ in
corpe ꝑ infirmitates ⁊ in anima tandē per
eternāz damnationē. Quia quotiēs festa
soluūt. totiēs mortaliter peccāt ⁊ animā
ꝑpriam occidūt. Exo. xxxi. Qui polluerit
sabbatū morte moriat⁹. De deo multū di-
spiceat violatio festiuitatum s ꝑtꝝ sic qđ
legit⁹ ī veteri testamēto. Numeri. xv. qđ tē-
pore Moysi ⁊ Aaron cū filiꝝ israel essent ī
solitudine. ⁊ inuenissent hoīem colligētes
ligna in die sabbati. obtulerūt eū Moy-
si ⁊ Aaron ⁊ vnīuersę multitudini. qui re-
cluserunt eū ī carcerē nescientes qđ de eo
facē deberēt. Dixit dñs ad Moysē. mor-
te moriatur homo iste. obuiat eum lapidi-
bus omnis turba extra castra. Cūqꝝ edu-
cissent eū foras obuiuerunt eū lapidibus. ⁊
mortuus ē sicut ꝑcepit eis domin⁹. Si
omnes illi iam lapidari deberent qui festa
soluunt. quot essent tunc lapidandi. cum
multi sunt qđ iam minime festa curant. Et
sciendū est qđ hi qui in diebus festiuis
peccant grauius peccāt qđ si in alijs dieb⁹
peccarent. Sicut qđ choriꝑant vel se inebri-
ant. Aug⁹. Meli⁹ est in die dominica ara-
re qđ choriꝑare. Idem etiam. Dñis mot⁹
petulantie saltus est in ꝑfundum cloacę.
Ideo quāto altius in chorea saltaueritis.